

ЦЕНЕН ПЪТЕВОДИТЕЛ В СВЕТА НА ПРИКАЗКИТЕ

Доц. д-р Илка Бирова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Книгата на Любов Миронова „Пътеводител в света на приказките“ (Mironova 2022), издадена от софийското издателство „Асеновци“ през 2022 г., е радостно събитие в нашия културен и духовен живот. Този първи по рода си у нас наръчник е насочен към родители, учители и възпитатели и цели да покаже мястото и ролята на приказките в развитието на детето от раждането му до 12-годишна възраст. Авторката на книгата е магистър по предучилищна и начална училищна педагогика, завършила е курсове по Монтесори педагогика, Валдорфска педагогика и сугестопедия.

Като филолог и педагог, считам, че книгата е интердисциплинарна и умело обединява знания от различни хуманитарни науки: педагогика, детска психология, антропософия, литературна теория, фолклор. Трудът има широк научен хоризонт и висока стойност, защото системно излага основни педагогически принципи и тяхното приложение във възпитанието на децата чрез приказките, от една страна, в масовите учебно-възпитателни заведения у нас, а от друга страна, във водещи алтернативни педагогически системи, познати у нас и в чужбина. В това отношение правят впечатление ерудицията и научната добросъвестност на Любов Миронова по отношение на проучените и цитирани източници. Освен качествата на комплексно научно изследване ценност представляват практическата насоченост на пътеводителя, ясната структура на изложението, достъпният, образен и емоционален език, който не оставя читателя равнодушен. Прочетох

книгата на един дъх и я възприех не като сухо научно съчинение, а като увлекателен художествен текст, който те прави съпричастен към разглежданата проблематика. Тя е богата и включва различни аспекти, сред които са:

- принципи и критерии за избор на приказка;
- видове приказки и влиянието им върху децата;
- какви приказки се поднасят в различните възрастови групи и защо (разгледани са както традиционни и съвременни български приказки, така и класически приказки на други народи – „Хиляда и една нощ“, немски приказки на братя Грим, руски приказки, събрани от А. Афанасиев, и др.);
- предимства и недостатъци на различните начини, по които приказките достигат до децата: четене, разказване, театър, филм и др.

В книгата всеки един от тези аспекти е анализиран детайлно, представен е в съдържанието с подточки, което улеснява читателя да намери в текста въпроса, който го интересува. В такъв смисъл, книгата успешно изпълнява ролята си на пътеводител. Искам да подчертая факта, че трудът е част от цялостна концепция за грижа, възпитание и обучение на деца, която Любов Миронова нарича „озарена педагогика“. Красивата българска дума „озарена“ е подбрана удачно, защото става въпрос за педагогика, която е вдъхновена от Любовта и Уважението към душата на всяко дете и от светлия стремеж да се даде тласък в нейното развитие чрез възпитанието на традиционни християнски добродетели. Авторката споделя възгледа на Рудолф Щайнер, че детето през първите седем години от живота си трябва да познае света като добър, през вторите седем – като красив, а през третите седем – да се срещне с истината за света. За постигане на тези благородни цели са нужни правилни ориентири в света на приказките, които пряко влияят върху извайването на детската душа.

Споделям възгледите на Любов Миронова, че приказките са основен инструмент за плавно, като с парашут, спускане на детето в реалността, за плавно разширение на детското съзнание, за развитие на речта, въображението и мисленето, за формиране на ценностна система, за свързване с архетипните образи, за съкровени мигове между четящ и слушател, за изграждане на дълбока сърдечна връзка между възрастен и дете. Според авторката поднасянето на приказка е даване на топла душевна храна на детето. За нея трябва да се грижим не по-малко, отколкото за телесната храна. Тук искам отново да изразя положителното си отношение към езика на книгата, който е жив и емоционален, обогатен със сравнения и метафори. Авторката умело е конструирала и шлифовала текста не само в съзнанието си, а го е преживяла и със сърцето си – това го прави още по-убедителен, разбираем и въздействащ. Любов Миронова не иска приказката да остане само набор от думи, който преминава през детското съзнание, без да остави позитивна следа. Тъкмо обратното: за нея приказката е жив организъм, от който могат да се извлекат живителни сокове и еликсири, така необходими за хармоничното развитие на днешните

деца. Неслучайно в края на книгата е цитирана следната мисъл на Алберт Айнщайн: „Ако искате децата ви да бъдат интелигентни, четете им приказки. Ако искате да бъдат по-интелигентни, четете им повече приказки“. Тази фраза звучи като заключителен акорд в книгата и в същото време поддържа звученето на нейната мелодия в съзнанието на читателя. Тя оставя широко поле за размисъл по редица важни въпроси: какви искаме да бъдат нашите деца, каква интелигентност искаме да развием у тях, как и с какви приказки да си служим в този сложен процес и т.н.

Със своя висок хуманизъм, практическа насоченост и жив език „Пътеводител в света на приказките“ на Любов Миронова е ценно четиво за всеки дом. Книгата носи светлина, познание и вдъхновение на този, който се докосне до нея. Считаю, че е полезно тя да стигне до повече хора у нас и в други страни, за да подпомага, учи и вдъхновява възрастните – родители, близки, учители и възпитатели, в тяхната най-важна роля – да отглеждат и възпитават здрави, жизнерадостни, добри, мислещи и отговорни хора. В тази връзка, препоръчвам книгата да бъде преведена и издадена и на други езици, за да достигне до по-широка читателска аудитория. Пожелавам на добър час на „Пътеводител в света на приказките“!

ЛИТЕРАТУРА

МИРОНОВА, Л., 2022. *Пътеводител в света на приказките*. София: Асеневи, ISBN: 978-619-7586-59-6.

REFERENCES

MIRONOVA, L. 2022. *Guidebook in the tale world*. Sofia: Asenevzi. ISBN: 978-619-7586-59-6.

VALUABLE GUIDEBOOK IN THE TALES WORLD

✉ **Dr. Ilka Birova, Assoc. Prof.**
ORCHID ID: 0000-0002-4382-4902
Department of Russian Language
Sofia University
Sofia, Bulgaria
E-mail: ilka_birova@slav.uni-sofia.bg